

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska ledaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Cek. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izloja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCOVENECE

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.
Filiale: Novo mesto.

Il Bollettino No 779

Violenti combattimenti in Egitto

Sono stati presi oltre 1200 prigionieri e distrutti molti mezzi motocorazzati. Efficace appoggio dell'aviazione. 7 velivoli inglesi distrutti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunicava:

Il nemico ha violentemente attaccato le nostre posizioni nel settore centrale del fronte egiziano; è stato ovunque contenuto ed immediatamente contrattaccato; abbiamo preso oltre 1200 prigionieri, distrutto buon numero di mezzi motocorazzati. L'arma aerea è intervenuta con poderose formazioni negli aspri combattimenti, prodigandosi in azioni di assalto contro le forze avversarie attaccanti e nella lotta contro l'aviazione nemica.

Quattro aerei sono stati abbattuti dai valorosi cacciatori del 4 stormo che hanno così raggiunto, dall'inizio dell'attuali operazioni in Africa settentrionale, la loro 132 vittoria.

Aviatori tedeschi hanno inflitto alla RAF l'ulteriore perdita di un »Curtiss« e di uno »Spittfire«.

Aeroplani britannici hanno bombardato Bengasi danneggiando alcune case e uccidendo e ferendo una decina di arabi; un apparecchio nemico risulta distrutto dalla difesa contraerea.

L'aeroporto di Micabba è stato nuovamente bombardato da reparti aerei nostri e germanici e le sue installazioni ripetutamente centrate.

Dalle operazioni della giornata un nostro aereo non ha fatto ritorno.

Nel Mediterraneo velivoli da combattimento italiani e tedeschi hanno colpito e danneggiato un incrociatore inglese.

Zasledovalni boji brez oddiha

Ruskih izgub in zajetega plena doslej še ni bilo mogoče pregledati — Bombe na Rostov in druga kavkaška pristanišča — Dve ruski podmornici potopljeni

Hitlerjev glavni stan, 16. julija. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na južnem odseku vzhodnega bojišča se brez oddiha nadaljujejo zasledovalni boji. Obkoljene in odrezane sovražne skupine so se skušale prebiti proti vzhodu. Sovražnih izgub in zajetega plena doslej ni bilo mogoče pregledati. Močni letalski oddelki so napadali sovjetske zveze v zaledju in razpršili številne sovražne kolone.

Bojna letala so bombardirala Rostov in več pristanišč na kavkaški obali. V Rostovu je na vojaško važnih napravah nastalo več velikih požarov. Ena tovarna ladja je bila potopljena.

Proti mostišču Voronež je sovražnik nadaljeval mošne tankovske napade.

V sodelovanju z letalstvom so bili v žilavih in krvavih bojih vsi napadi odbiti.

Na drugih odsekih vzhodnega bojišča so bili boji zgolj krajevnega značaja.

V Finskem zalivu so enote nemške mornarice potopile dve ruski podmornici.

V Egiptu so bili odbiti napadi, ki jih je sovražnik izvedel z močnimi silami na srednjem odseku bojišča pri El Alameinu. Med sreditim boji je bilo v protinapadu prijetih 1200 ujetnikov ter uničenih mnogo tankov in motornih vozil.

V zahodnem Sredozemlju so nemški bombniki napadli in z neposrednimi zadetki poškodovali eno angleško križarko.

Med napadi angleških letal na obalo zahodnih zasedenih pokrajin je bilo večeraj sestreljenih 6 sovražnih letal.

Berlin, 16. julija. AS. Na vzhodnem bojišču je nemško letalstvo napadlo 25 vlakov, natovorjenih s strelivom, orožjem in četami. Vsi vlaki so bili

onesposobljeni. V sovražnem zaledju je bilo tudi uničenih mnogo prog ter resno poškodovanih več kolodvorov. Druge nemške letalske skupine so večeraj napadle zbirališča čet in vozil v pokrajini Voronež. Po zadnjih poročilih je bilo 11 sovjetskih letal uničenih.

Berlin, 16. julija. AS. »Zwölf Uhr Blatt« polemizira z londonsko propagando, po kateri bi zdaj naenkrat bilo drugo evropsko bojišče nekoristna žrtev, ki bi Sovjetom ne mogla izdatno pomagati in pravi, da po hitrem nemškem napredovanju onkraj Dona londonski propagandisti ne bodo mogli dolgo vztrajati z govornicami o izdatnem in začasnem podpiranju Rusov. London bo moral rajši pripraviti javno mnenje na druga bridka poročila. Dopis neke angleške agencije iz Moskve je pravi, da se je sovjetsko poveljstvo že odločilo za nadaljnjo premaknitev dobrega dela sedanega bojišča. Utrjena bo nova obrambna črta, ki bo šla ob spodnjem toku reke Dona.

Berlin, 16. julija. AS. Iz vojaškega vira se je izvedelo, da so skupine angleških in ruskih letal danes zjutraj priletele preko Rokava, pa so jih presegli nemški letalci. Med dvajsetminutnim bojem sta bili sestreljeni dve angleški lovski letali vrste »Spittfire«. Nemci niso imeli izgub. Popoldne

je poskušala neka druga skupina angleških letal prileteti nad Boulogne, pa je bila odbita, preden je lahko dosegla francosko obalo. Nemški lovec so zopet sestrelili dve angleški lovski letali. Peto angleško letalo vrste »Hudson« je bilo sestreljeno nad Trondhejmom na Norveškem.

Stockholm, 16. julija. AS. Neka nocojšnja msovska radijska oddaja daje slutiti, kolikšno skrb povzroča sovjetskemu poveljstvu bitka pri Donu. »Bitka pri Donu je ena najhujših, kar so jih doslej morale pretrpeti sovjetske sile,« izjavlja moskovski radio, ter nadaljuje: »Sovražnik še napreduje, ti-soče tankov in ogromno število vojakov je zapletenih v bitko. Maršal Timošenko se je odločil braniti se, naj velja kar velja, toda ruska stvar bo vedno bolj težka in problematična, če se bodo zavezniki obotavljali ustanoviti drugega bojišča na zahodu.

Rašid pri Hitlerju

Hitlerjev glavni stan, 16. julija. AS. Hitler je večeraj v prisotnosti zunanjega ministra von Ribbentropa sprejel predsednika iraške vlade Rašida El Kailanija. Pogovor je bil v duhu prijateljstva in zaupanja, kakor ga goji nemški narod za arabske narode.

Italijanska vojska napreduje na vzhodu

Že pri prvem nastopu so italijanske čete prodrle 50 km

Vzhodno bojišče, 16. jul. AS. Ponosne divizije italijanskega ekspedicijskega zbora v Rusiji so v zvezi z zavzezniki edinicami prešle v napad na vsem svojem odseku bojišča. Zdj napredujejo z ramo ob rami isti italijanski in nemški bojovniki, ki so na zgodovinskem pohodu skozi Besarabijo in donško kotlino pogazili kar moč oboroženega nasprotnika, da so lahko dospeli d opostojank, ki so jih že pustili za seboj, ter se lotijo novih, nič manj trnjevih naporov. Huda zima je zdaj le še spomin. Prišla je pomlad. Odpravljene so goste zapreke, s katerimi so Sovjeti omrežili italijanske oddelke, da ne bi mogli napredovati, zdaj pa je prišlo toliko pričakovano povelje in Italijani so že na ozemlju, ki je boljševoikom služilo kot odskok za zimske napade.

Ob rani zori sta dve enoti dobili povelje za odhod. Bil je nadvse lep dan, ki ga je skvaril popoldanski rahli dež. Ta je spravil v težave motorizirani oddelki, ker se mastna in črna zemlja, tako značilna za Ukrajino, naglo zmečča. Italijanski pešaki in bersaljeri pa, ki so že tako krasno premagovali zagriženi odpor nevarnih sovjetskih oddelkov ter se že bolj izkazali pri napadih na boljševoške utrdbе, so zdaj že »stari« bojovniki v Rusiji ter jih take ovire niso ganile. Odpravili so se vseeno naprej. Čudovito delo so opravili pionirski oddelki s čiščenjem minskih polj, ki so jih boljševoiki zategnili po vseh nujnih prehodih, ter s popraviljem mostov in cest, razdejanih po ruskem dinamitu. Vse delo je naglo šlo od rok in čeprav so boljševoški oddelki italijanske klubovovalni motili, so italijanske predstraže že dosele do določenih ciljev, ko je napočil mrak. Čeprav

so Sovjeti svoje oddelke previdno razmestili za čim izdatnejši odpor, je bilo ujetih mnogo boljševoikov. Znaten je tudi pljen avtomatičnega orožja, pušk, raznega vojnega blaga in streliva. Uspeh tega prvega napada je pomemben, saj so italijanske čete prodrle 50 km daleč, a so navzlic naporom in premaganim težavam, ki jim jih je nudil odlično oborožen in dosti izurjen nasprotnik, ohranile čudovito svežost in stari napadalni duh, tako izredno značilen za ekspedicijski zbor. Prvo leto ruske vojne se ni moglo lepše zaključiti, drugo pa. ee ni moglo bolj srečno začeti, ko so italijanski junaški vojaki spet na pohodu proti vzhodu.

Argentinski predsednik umrl

Buenos Aires, 16. julija. AS. Umril je bivši predsednik argentinske republike Roberto Ortiz. Argentinska vlada je sklenila, da bodo umrlemu predsedniku Ortizu prirejene takšne slovesnosti, kakor gredo aktivnemu državnemu načelniku.

Turški časnikiarji obišejo Nemčijo

Carigrad, 16. julija. AS. Danes je odpotovalo v Nemčijo odposlanstvo turških časnikiarjev, ki so se odzvali na povabilo nemške vlade. V odposlanstvu je tudi voditelj turškega tiska Seli Saper.

Stockholm, 16. jul. AS. Uradno se potrjuje, da je švedska vlada v soboto vložila protest pri angleški vladi zaradi poletov angleških letal nad švedskim ozemljem.

Uradna madžarska izjava o borbi proti srbskemu komunizmu v zasedenih krajih

Budimpešta, 16. jul. AS. Včeraj je v madžarski poslanski zbornici ministriki predsednik De Kallay odgovarjal na interpelacijo poslanca Popoviča, zastopnika srbske narodne skupščine iz Bačke, ter pri tej priliki dal zanimive izjave o delu madžarskih oblasti, da se stre srbsko komunistično gibanje v južnih pokrajinah, ki so bile priključene Madžarski.

Ministrski predsednik je dejal, da so se v Bački, ki so jo zasedle madžarske čete, vgnezdili komunistični agenti iz Srbije in iz Banata, ki so začeli širiti zločinsko propagando med Srbi in jih hujevali k upor. Tišli, ki so se združili v prave tolpe in dobivali naskrivaj orožje iz tujine, so se lotili terorističnih dejanj nad madžarskim ljudstvom. Mnogo policistov je bilo po izdajstvu ubitih. Uničevalno in zločinsko delovanje teh podtalnih agentov je doseglo svoj višek v neke vrste ustasškem gibanju.

Dne 4. januarja letos — je dejal De Kallay — so srbske tolpe napadle madžarske orožnike in ob-

mejne lovec. Mnogo orožnikov in obmejnih madžarskih lovcov je bilo pri tem napadu ubitih. Preiskava je ugotovila, da je šlo pri tem za zasedo, ki so jo organizirali kot prvo dejanje, ki naj bi nam potem sledili še drugi teroristični napadi. Očitno je bilo, da so skušali zaneti upor po vsej Bački. Ob takšnih okoliščinah so madžarske policijske oblasti, da bi zagotovile varnost in mir med prebivalstvom, izdale stroge ukrepe. S pomočjo vojaštva so bile komunistične tolpe napadene in uničene, tako da je bil tako imenovani titeljski trikot, kjer se stekata Donava in Tisa, rešen komunističnih tolp.

Tudi v Novem Sadu je prišlo do tridnevnihs spopadov s srbskimi komunističnimi tolpami. Med žrtvami je bilo mnogo takšnih, ki niso imeli prav nobenega opravka s podtalnim rovarjenjem. Bili so to ljudje, ki so šli kljub prepovedi oblasti na cesto in ki so tako postali žrtev lastne ne previdnosti.

Odgovornost za te dogodke je padla na zločinsko propagando komunističnih agentov in na tako imenovano jugoslovansko vlado v Londonu, ki ne dela nič drugega, kot samo seje sovraštvo med srbskim ljudstvom. Sovražna propaganda — je dejal De Kallay — je iz tega krvavega dogodka naredila celo kopico nesramnih laži o Madžarski ter se povzpela celo do trditve, da je mesto Subotica v razvalinah, Paličko jezero pa da je polno srbskih trupel. Resnica je, da je bil po odstranjenju komunističnih tolp povsod vzpostavljen red in da mesto Subotica ni pretrpelo nobene škode, ob Paličkem jezeru pa razen mirnih letovištarjev ni bilo nikogar.

Madžarska vlada — je končal svoja izjavanja ministriki predsednik De Kallay — je ukazala, da se uvede preiskava, pri kateri je sodeloval tudi zastopnik srbske narodne manjšine poslanec Popovič.

Poslanec Popovič pa je od svoje strani izjavil, da je vse to, kar je povedal De Kallay, čista resnica, ter dejal, da srbsko prebivalstvo hoče lojalno sodelovati z madžarskimi oblastmi pri obnovi dežele, ne da bi poslušalo zločinsko komunistično propagando, ki ji daje poguma anglo-saksonsko bogataštvo.

Hudi boji v Egiptu

Zajetih je bilo 1200 ujetnikov in uničenih mnogo tankov - Zelo uspešna podpora letalstva - 7 angleških letal sestreljenih

Vojno poročilo št. 779

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Sovražnik je srdito napadal naše postojanke na srednjem odseku egiptovskega bojišča. Povsod je takoj prišlo do protinapadov: zajeli smo nad 1200 ujetnikov in uničili večje število oklepnih sredstev.

Letalstvo je poseglo z močnimi skupinami v srdite boje s številnimi napadi na napadajoče sovražne sile in z boji nasproti sovražnemu letalstvu. Junaki lovci 4. krdele so sestrelili štiri letala in so tako dosegli od začetka sedanjih bojev v severni Afriki svojo 132. zmago. Nemški letalci so zadali RAF nadaljno izgubo enega »Curtiss« in enega »Spittfireja«.

Angleška letala so bombardirala Bengazi ter poškodovala nekaj hiš in ubila ali ranila kakih 10 Arabcev. Protiletalska obramba je sestrelila eno sovražno letalo.

Oddelki naših in nemških letal so znova bombardirali letališče pri Micabbi in ponovno zadeli tamkajšnje naprave. Eno naše letalo se ni vrnilo iz dnevnih operacij.

Italija v Podonavju

Italija potrebuje svoj življenjski prostor in mora imeti svobodne boke, da ji ne bo treba biti na straži še na Adrijatskem morju

Belgrad, 16. jul. »Il Piccolo« objavlja naslednji članek iz Belgrada: Nemški dnevnik »Donau Zeitung« je objavil uvodnik z naslovom »Italija v donavskem prostoru«. List najprej ugotavlja, da je Italija sredozemska sila, nato pa priznava, da ni lahko opredeliti sredozemski prostor. Ne more se omejiti samo na morje, kakor se z zemljepisnim pojmom Balkanski polotok ne more opredeliti Podonavje. Celinske podonavske države se razlikujejo od Italije, ki ima pretežno pomorski značaj. To je razvidno že iz tega, kako se je že pred tednjem moč italijanskega ljudstva razširjala proti Dalmaciji. Zato sedanja razširitev Italije na vzhodno adriatsko obalo hodi po zelo starih stopinjah in položaj polotoka, ki kakor pomol sega v Sredozemlje, temu polotoku ne dopušta mirnega življenja razen v stalni bojzani, da bo prišel pod tuji jarem, kar je bila dolgo časa usoda Italije. Italija mora živeti v orožju in je postala velesila, ker je imela orožje fašizma. Njen položaj je enak položaju Nemčije. Anglija, ki se nahaja

na svojem otoku, in Španija, ki ima zavarovane boke, sta v čisto drugačnem položaju. Italija pa potrebuje svoj življenjski prostor. Italija mora imeti svobodne boke, da ji ne bo treba biti na straži še na Adrijatskem morju. Teženje na nasprotno obalo je zato močnejše kakor na zahod.

List nato omenja zemljepisno težavo italijanske vzhodne suhozemske meje in pravi, da je italijansko-nemško povečanje na tem področju omogočilo sporazum med obema narodoma. Italija odseglj gleda na Podonavje kakor z odprtega okna. List nato obuja zgodovino podonavskih držav in poudarja, da je danes potrebno med njimi sodelovanje. Srednjeevropskim državam se nudi možnost ugodnega prospeha ne samo v sodelovanju z Nemčijo, ampak tudi z Italijo.

Napadi na ministra Lytlettona

Angleška vojna proizvodnja je nezadostna — Lytletton se izgovarja na novo strojnico, ki pa je padla v nemške roke, preden so jo začeli rabiti

Rim, 16. jul. AS. V londonskem tisku se nadaljujejo napadi na govor ministra za vojno proizvodnjo Lytlettona, ki je naredil splošen vtis, da je nezadovoljiv, poln praznih besed in trditve, ki v resnici ne drže. Najbolj nezadovoljen z ministrom za vojno proizvodnjo je »Daily Mail«. List piše: Marca 1938 nam je tudi Chamberlain popisoval, kako čudovito je Anglija oborožena ter nam navajal sanjave številke, čeprav se je kmalu videlo, kako se je skrčila domnevana angleška moč. Kar se tiče vojaških priprav, nadaljuje list, se je sovražnik pokazal mnogo bolj previdnega in sposobnega od nas. Bolečna Lytlettonova zatrjevanja niso mogla zbrisati pogubnega vtisa, ki je nastal v Angliji po porazu v Libiji in Egiptu. Na snočnjem

zasedanju spodnje zbornice se je v prerekanju z nekim poslancem Lytletton izmuznil s trditvijo, da je bilo orožje, s katerim so Angleži namravali presenetiti nasprotnika, nova strojnica, katero so tajno v serijah izdelovali po angleških tovarnah. Pri nekem napadu na severno francosko obalo je prišla ta strojnica Nemcem v roke. Angleži so bili nanjo ponosni, ker je bila zelo pripristo zgrajena in silno natančna. Ker pa je padla v sovražne roke, so morali ustaviti nadaljno izdelovanje. »News Chronicle« piše o govoricah, češ da bo lord Beaverbrook zopet stopil v vlado s posebnim poslanstvom, ki mu ga je določil Churchill. List pravi, da ta vest ni brez podlage, čeprav so jo osebni prijatelji bivšega ministra hitro zanikali.

Dopisnice namesto tankov

Buenos Aires, 16. jul. AS. Bela hiša si je izmislila novo propagando sredstvo, da bi ljudje pozabili na jalovost angleško-ameriških posvetov o drugem bojišču. To sredstvo so dopisnice. Na skupščini industrijskih organizacij so sklenili, razdeliti pol milijona dopisnic, naslovljenih na Roosevelta, v katerih se nemudoma zahteva sprožitve drugega bojišča. Dopisnice, ki lažje potujejo kakor tanki, ki jih Stalin tako nujno potrebuje, pa vendar ne bodo onesposobile niti enega osnega vojaka, so bile razdeljene med 250 podružnic industrijskega kongresa in imajo naslednje bojevito besedilo: Strinjamo se z vami o drugem bojišču. Drugo bojišče je potrebno brez nadaljnega odlašanja, zmaga je v nevarnosti, ako ne bo ustanovljeno zahodno bojišče.

Eksc. Vis. Komisar obiskal bolnike v vojaški bolnišnici

Danes jutraj je obiskal Eksc. Visoki komisar ranjence in bolnike v vojaški bolnišnici v Ljubljani. Pri vstopu ga je sprejel ravnatelj polkovnik Longo, ki ga je spremljal po bolniških sobah. Eksc. Vis. komisar se je pohvalno izrazil o vsem redu, ki vlada v bolnišnici in se razgovarjal z bolniki, medtem ko jim je bilo razdeljeno sadje in drugi darovi, ki jih je za bolnike določil.

Najprej je obiskal bolnike in ranjence, ki so na kirurškem oddelku, kjer se je zadržal pri posameznikih, se z njimi prijazno razgovarjal in jih spraševal o njihovih družinah, njihovem zdravju in kako so bili ranjeni.

Najdalj se je zadržal Visoki komisar ob

posteljah pohablencev ter se razgovarjal tudi s sorodniki, ki so bili pri njih na obisku.

Med bolniki je našel nekatere, ki so bili v bolnišnici še ob njegovem zadnjem obisku ter se je zelo zanimal tudi za njihovo zdravje.

Vse je spraševal, se zanimal za njihove družine in njihove razmere in njihove potrebe. Visoki komisar je obiskal tudi ranjene in bolne oficirje.

Obisk in darovi, ki so bili razdeljeni v imenu Duceja, so v vseh bolniških sobah našli velik odmev in hvaležnost ter so vsi bolniki izražali Visokemu komisarju najboljšo zahvalo Duceju.

Postavitev javnih uradov in zavodov ter industrijskih podjetij v civilno delovno službo

Službeni list prinaša v 56. kosu z dne 16. julija odločbe Visokega komisariata, ki na podlagi navedbe z dne 5. julija 1942-XX št. 106 o uvedbi obvezne civilne službe odločajo, da spadajo pod obveznost civilne službe naslednji uradi, ustanove, zavodi in industrijska podjetja:

Visoki komisariat in vsi podrejeni mu državni in pokrajinski uradi, dalje Prehranjevalni zavod Visokega komisariata za Ljubljansko pokrajino Prevozd; Kranjske deželne elektrarne v Ljubljani; Mestno poglavarstvo Ljubljansko z neposredno podrejenimi uradi in podjetji; Borza dela v Ljubljani; Pokrajinski podporni zavod v Ljubljani; Občinski podporni odbor občine Ljubljanske; Italijanski Rdeči križ, avtonomni odsek v Ljubljani; Agencija Stefani, urad v

Ljubljani; EIAR, postaja v Ljubljani. Dalje spadajo pod obveznost industrijska podjetja: Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana; D. D., pivovarna Union, oddelek za izdelavo spirita, Ljubljana; Jakil Andrei, d. d., Sentjanski premogovnik Krmelj; Premogokopna družba »Belokrajina«, Črnomelj; Kemična tovarna Moste, d. z. o. z., Ljubljana-Moste; trdnica Bergman Josip, Ljubljana, Poljanska cesta 85 in Akcijska družba za kemično industrijo, Ljubljana.

Osebe vseh teh uradov ustanov, zavodov in podjetij se obvesti o tem odloku tako, da se nabiše ukaz o službi v notranosti sedeža podjetja in delavnih prostorih. Odlok je stopil v veljavo dne 9. julija.

Ustanovitev Društva uslužbencev državnih industrijskih podjetij

»Službeni list« prinaša v 56. kosu z dne 15. julija naslednjo naredbo Visokega komisariata:

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino smatrajoč za umestno, da se uslužbenci državnih industrijskih podjetij pokrajine organizirajo in včlanijo v svojem društvu, odreja:

Clen 1. Ustanavlja se Društvo uslužbencev državnih industrijskih podjetij Ljubljanske pokrajine.

Clen 2. Društvo združuje razvrščeno in nerazvrščeno osebe, uradnike in delavce državnih industrijskih podjetij Ljubljanske pokrajine. Je njihov edini tolmač in predstavnik svojih članov, sodeluje pri reševanju vprašanj, tičečih se njihovih delovnih pogojev, prejemkov in družabnega življenja; deluje med njimi z gmočnim in npravnstvenim podpiranjem; spopolnjuje njih strokovno izobrazbo in skrbi za dvigovanje njihove kulturne ravni.

Clen 3. Delavci državnih industrijskih podjetij Ljubljanske pokrajine kakor tudi podjetja sama ne morejo biti včlanjeni v strokovnih sindikatih. Delavcev in podjetij iz prednjega odstavka ne predstavlja Pokrajinska delavska zveza po členu 2. naredbe z dne 8. julija 1941-XX št. 61. Dosedelno s tem preneha Pokrajinska zveza delodajalcev predstavljati državna industrijska podjetja po členu 2. naredbe z dne 15. novembra 1941-XX št. 151.

Clen 4. Društvo uslužbencev državnih indu-

strijskih podjetij Ljubljanske pokrajine načeluje predsednik, ki ga imenuje Visoki komisar, s pooblastili, ki mu jih dajejo pravila društva; pomagajo pa mu drugi organi, ki jih prav tako določajo pravila, v katerih jim je tudi odrejeno področje. Predsednik se pooblašča, da pripravi pravila društva, ki jih je treba predložiti Visokemu komisarju v odobritev, nakar se objavi v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Clen 5. Pri prvi uporabi določb te naredbe postuje predsednik iz prednjega člena ob podpori strokovnjaka, ki ga imenuje Visoki komisar in ki ima pravico, da pospešuje, spreminja ali prekliče ukrepe; zato mu jih je treba vse predložiti v odobritev.

Clen 6. Ta naredba stopi v veljavo na dan objave v Službenem listu za Ljubljansko pokrajino.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je imenoval za predsednika Društva uslužbencev državnih industrijskih podjetij Ljubljanske pokrajine gosp. Bernarda Lojka, fašista rag. Matteusicha cav. Mihaela pa je določil, da pomaga s področjem in pravici iz člena 5. naredbe z dne 2. maja 1942-XX št. 141 predsedniku Društva uslužbencev državnih industrijskih podjetij Ljubljanske pokrajine. Ti odločbi sta takoj izvršni.

Gospodarstvo

Za povečanje ribolova v Kraljevini

Po zaslugi Komisarita za ribolov sta Banca Nazionale del Lavoro in Banca di Napoli razdelili ribičem v Kraljevini okrog 1000 podvodnih električnih svetilk, ki so se dobro obnesle pri ribolovu na morju. Zaradi tega je v zadnjem času ribolov izredno uspešen in so nekatera mesta v Kraljevini bila nepričakovano dobro založena z morskimi ribami. Tako je bil založen Milan z morskimi ribami, ki so bile naprodaj po 8 lir za kilogram, kar je bilo zelo všeč gospodinjam, ki so pokupile tedensko približno po tisoč stotov rib. Prav tako prihajajo v velikih količinah morske ribe v Turin, in sicer sveže, od najboljših do cenah. V Napoliju pride na trg približno vsak dan 90 do 100 stotov morskih rib.

Da bi se še povečala možnost preskrbe trga

Kaznovani obrtniki

Urad za kontrolo cen na Visokem Komisarjatu sporoča: Kaznovani so bili od okrajnega glavarstva v Ljubljani naslednji obrtniki: Zaradi prodaje mesa v brezmesnih dneh: Jesih Anton, mesar, Nove Jarše na 50 lir globe; zaradi neprijavljene zakola živine: Bog Ivan, posestnik, Spodnja Slivnica 33 na 500 lir in Trček Ivan, Zg. Hrušica 25 na 500 lir globe.

z morskimi ribami, je bil ustanovljen pri Generalnem komisariatu za ribolov konzorcij, v katerem so zastopane rečne in morske ladjedelnice, ki imajo nalogo, pripraviti načrte in izvesti zgraditev 200 novih motornih ribiških ladij, kar bo veljalo približno 32 milijonov lir. Ta konzorcij bo delal pod nadzorstvom Generalnega komisariata za ribolov, ki je tudi že imenoval predsednika konzorcija fašista Itala Saura iz Capodistrie. Na ta način se bo ribolov v mnogem povečal in tako s svoje strani doprinesel k naporom za čim boljše prehrano prebivalstva.

Romunija prideluje vedno več riža. V Romuniji so začeli pridelovati riž že pred kratkim. Tako so posadili leta 1937 komaj 400 hektarjev z rižem. Leta 1940 je narasla z rižem posajena površina na 700 hektarjev, leta 1941 pa na 1500 hektarjev. Ta zadnja žetev je vrgla 500 vagonov riža, kar odgovarja eni petini vsega riža, ki ga porabijo v Romuniji. Strokovnjaki so mnenja, da bi se dalo na močvirnih poljih ob Donavi, v Banatu in v Dobrudži pridelati še mnogo več riža. Vse potrebe Romunije pa bi bile krite, če bi riževe nasade razširili na 6 do 7 tisoč hektarjev. Za prihodnje leto je že predvidena povečana površina za riževe nasade, prav tako pa bodo znatno povečali nasade graha in fižola, zlasti pa nasade tekstilnih rastlin in oljarje.

Kronika diplomatskih zgodb in spletk:

DUNAJSKI KONGRES

Ob torkih in sobotah so bili pri Mariji Luizi vedno gostje. Poleg že omenjenih so prihajali princesa Clary s svojim zetom in hčerko, knez in kneginja Metternich, grofica Colloredo, bivša dvorna dama cesarice, grof Essling, ki je bil včasih v Parizu svečanostnik Marije Luize, avstrijski ministri s svojimi soprogami, princ Evgen Beauharnais, grof Aldini, pobočniki generala Neipperga in drugi.

Meneval je zapisal v svojih spominih, da so bili ti večeri nekoliko dolgočasni. Če je le mogel, se je opravičil in je rajši odhajal na plesne večere k Bigotinijevi.

Vendar je res, da je svoj dnevnik Meneval pisal tako, da ga je lahko pozneje prebrala njegova soproga in zato je verjetno, da se je pri pisanju ubogi baron moral nekoliko zavarovati.

Dva dni pred svojim rojstnim dnevom je bila Marija Luiza preobložena z delom in je nekoliko morala pozabiti na generala. Na kosilo je nenadoma prišel princ Evgenij. Bili so ravno sredi obeda, ko je bilo javljeno, da je prišel v cesarišne prostore cesar Franc I. v spremstvu svojega pobočnika. Cesarica Marija Luiza se je takoj dvignila in šla pozdravit svojega zvišenega roditelja v svoj zasebni

salon. Ostala sta skupaj nad pol ure. Cesar je najbrž prišel, da bi svojo hčerko obvestil, da se pogajanja za vojvodino Parmo dobro razvijajo. Vendar pa so bile to samo nade. V tem vprašanju je hotel Franc I. ostati kar najbolj nevtralen. Ko je oče odšel, se je obed nadaljeval. Prihajali so še drugi sorodniki, ki najbrž niso bili tako zaželjeni in sicer nadvojvodinja Beatrice, nadvojvoda Karl, nadvojvoda Palatin, nadvojvoda Anton in nadvojvoda Albert.

Toda to še ni vse. Zvečer je bilo prirejeno slavnostno kosilo, na katerega je bila povabljena avstrijska cesarica, mačeha Marije Luize, poleg tega pa še prestolonaslednik, mali princ Franc, nadvojvodinja Leopoldina, Klementina in Karolina, princ Anton Saški in princesa Terezija. Po kosilu je bil slavnostni sprejem in koncert. Marija Luiza je pela najlepše romance iz svojega repertoarja, na klavirju pa jo je spremljal general Neipperg. Marija Luiza je večkrat zapela napuščno, kakor je bila njena navada, toda zbrana družba je kakor običajno ploskala navdušeno in ji čestitala.

Naslednjega dne pa se je Marija Luiza hotela izogniti neizogibnim čestitanjem za svoj rojstni dan. Kajti bila je stara ravno 23 let. Storiła je nekaj zelo drznega. Dala je vpreči svoje kočije in se je za dva dni umaknila z Dunaja v Baden. Ko se je vrnila v Schönbrunn, so ji sporočili žalostno novico: umrl je princ de Ligne, ki je bil eden izmed tistih, katere je Marija Luiza zelo cenila. Na Dunaju je bilo razglašeno veliko žalovanje. To pa ni motilo zbrane dvorne družbe, da ne bi še istega dne prisostvovala neki veseli francoski komediji v dvornem gledališču. Vloge so namreč igrali člani in najbolj izbrane članice avstrijskega dvora.

Važen razglas civilne in vojaške oblasti

Vis. Komisar za Ljubljansko pokrajino Poveljnik XI. Armijskega Zbora Slovenci!

— Ob priliki aneksije, vam je zmagujoča Italija priznala skrajno človeške in popolne pogoje.

Od vas je bilo odvisno, in edino-le od vas, živeti popolnoma mirno in v redu.

— Namesto tega pa je mnogo slovencev vzelo v roke orožje ter ga namerilo proti italijanskim oblastem in italijanskim četam, dvignilo komunistično zastavo in tako poteptalo verska in človeška načela.

— Oblasti in italijanske čete, katere imajo pravi pojem človekoljubja, so se omejile na akcije vojaškega značaja, opustivši mere ki bi bile škodile prebivalstvu, duševnem in gospodarskem življenju v deželi.

Samo tedaj, ko so komunisti prešli na grozna ubojstva napram posameznim italijanom, napram mirnim vašim sodržavljanom in celo napram duhovnikom, ženam in otrokom, so bile italijanske oblasti primorane vzeti odporne mere ter proglasiti nekatere ukrepe o omejitvah, za katere — radi upornikov — trpite vsi skupaj.

— Z ozirom na komunistično nadaljnje delovanje in ker en del prebivalstva — tudi če malenkosten — podpira ustanek, Visoki Komisar za Ljubljansko Pokrajino in Poveljnik XI. Armijskega Zbora,

odredita sledeče:

I) V celi Ljubljanski pokrajini, od danes naprej:

- so obustavljeni vsi lokalni potniški vlaki;
- je slehernemu prepovedano potovati v tranzitnih vlakih; izvzete so osebe ki so v posesti potnega lista za inozemstvo ali propustnice za druge pokrajine Kraljevine;
- je prekinjen ves avtobusni promet;
- je prepovedano vsakršno kretanje s karkoli si prevoznim sredstvom ali peš, z enega v drugo naselje;
- je prepovedano ustavljati in kretati se — izvzemši v mestima — v prostoru enega kilometra na obeh straneh železniških prog. (Na kršitelje se bo brez nadaljnjega streljalo);
- je obustavljen ves telefonski, telegrafski in poštni promet, v mestu in izven mesta.

II) V celi Ljubljanski pokrajini bodo od danes naprej takoj streljani:

- vsi oni, ki bodo kakorsibodi sovražno delovali napram italijanskim oblastem in italijanskim četam;
- vsi oni, pri katerih se bo našlo orožje, municija ali eksplozivni material;
- vsi oni, ki bodo na kakorsibodi način pomagali upornikom;
- vsi oni, ki se bodo našli v posesti ponarejenih potnih listov, osebnih izkaznic in propustnic;
- vsi sposobni moški, ki se bodo nahajali — brez opravičnega vzroka — v sumljivem držanju v vojni zoni.

III) V celi Ljubljanski pokrajini bodo od danes naprej popolnoma porušene:

- vse stavbe, iz katerih se bodo žalile italijanske čete;
- vse stavbe v katerih se bo našlo orožje, municija, eksplozivni in vojaški material;
- vsa stanovanja, katerih lastniki bodo prostovoljno dali gostoljubnost upornikom.
- Ker je znano, da se med uporniki nahajajo tudi pojedinci ki so bili primorani slediti upornikom v šume, in drugi ki se kesajo da so opustili domove in družine, Visoki

Komisar za Ljubljansko Pokrajino in Poveljnik XI. Armijskega Zbora, jamčita življenje vsem onim ki se bodo — pred začetkom borbe — prijavili italijanskim četam in predali orožje.

— Prebivalstvo ki bo ostalo mirno ter se korektno obnašalo napram oblastem in italijanskim četam, je lahko brez vsake skrbi za njih življenje in za njih imetja.

Ljubljana, 15. julija 1942-XX.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
Emilio Grazioli

General poveljnik XI. Armijskega Zbora:
Mario Robotti

Napredek Skodovih tovarn. Velike orožarne Skodovih tovarn so v zadnjih letih močno razširile svoje obrate in pospešile produkcijo. Če označimo produkcijo Skodovih tovarn v Plzinu leta 1936 s 100, tedaj odgovarja produkcija leta 1941 številu 281, torej skoraj trikrat več. Mezde in plače so se v istem razdobju povečale za 322 odstotkov, če pa preračunamo povisek na vsakega izmed zaposlenih, pa le na 176%, kar pomeni, da se je število delavstva od l. 1936 skomerni, dalje avtomobilsko tovarne Asap in gradbeni konzern konstruktiva, ki je v zadnjem letu imel velika gradbena naročila prav za Skodove tovarne. V Pragi je dalje še družba Omnipol, ki je prav tako sestrsko podjetje Skodovih zavodov.

Turški pridelek lešnikov bo letos po cenitvah dosegel 800.000 do 1 milijona kantarjev (po 65 kg), medtem ko je lani dosegel komaj polovico.

Za 785 lir 30 litrov vode

Ljubljana, 16. julija.

Mali kazenski senat je v sredo sodil tri sleparske verižnike, ki so mnoge osebe v Ljubljani, hoteče se primerno založiti z oljem in slanino, osleparili za čedne vsote. Sleparili so kar na debelo tako, da so prodajali vodo v kantah za olje in fingirali zaloge slanine, ki

je sploh nikjer ni bilo. V malih kantah, v katerih je bilo svoj čas najfineše italijansko olje znamenite trvdke »Sasso«, so prodajali po 5 do 10 litrov »olja«. Na vrhu je bilo res nekoliko olja, spodaj pa je bila navadna voda ali H₂O. Štirim osebam so ti sleparski verižniki prodali 30 litrov olja za 785 lir, dvema po 10 in dvema po 5 litrov. Najbrže so na ta način ti verižniki osleparili še več drugih ljudi v Ljubljani, a se oškodovanci niso javili sodišču. Ti sleparski verižniki pa so 4 druge osebe, med njimi tudi neko zdravnico, prevarili s »slanino«. Navadno so se z interesi za slanino pogodili, da dobavijo slanino proti takojšnemu plačilu. Interesenta so zvalili v vežo kake hiše na Sv. Petra cesti, ali v Gradišču ali v Kolodvorski ulici, kjer so bili še kaki stranski izhodi. Kupca za slanino so izvalili v vežo takih hiš, stranka jim je izročila denar, z denarjem so sleparji pohiteli v I. nadstropje, nato pa se skrivoma izmuznili skozi druga vrata. Stranke so pač dolgo čakale pred hišo, nato pa se razočarane in žalostne vračale domov brez grama slanine. Na ta način so prodali 30 kg »slanine« 4 interesentom za 2680 lir. Te sleparije so uganjali od lanskega junija naprej vse do letošnjega februarja, ko so jih naposled razkrinkali nekateri oškodovanci in jih izročili roki pravice. Pred malim kazenskim senatom so bili zaradi zločina obrtne prevare obsojeni: Ižanec Janez Štrumbelj, 42 letni dninar, ločenec. Že večkrat kaznovan zaradi tatvine na 1 leto in 3 mesece robije, Ljubljančan Ivan Matjašič, 45 letni mizarski pomočnik, stanujoč v barakah na Livadi ob Ižanski cesti, na 1 leto robije in 34 letni trgovski pomočnik Jože Prhai zaradi soudeležbe na 1 mesec zapore.

Marija Luiza se te prireditve ni mogla udeležiti, pač pa so jo naslednjega dne videli v njeni loži v dunajski koncertni dvorani, kamor je prišla poslušat simfonične skladbe.

Ob tej priliki jo je opazil Franc I., ki ji je izročil Napoleonovo pismo. Pismo je bilo staro že en mesec. Z Elbe je šlo v Firence, iz Firenz pa ga je nadvojvoda poslal na Dunaj po posebnem odposlanecu. Ko je cesar Franc I. pismo prejel, ga je dal najprej prebrati Metternichu in nato najbrž še drugim vladarjem in princem, ki bi jih Napoleonova usoda tudi mogla zanimati.

Napoleonovo pismo je bilo precej suhoparno. Med vrsticami je Napoleon skrnil mnogo zagrenjenosti. Pritoževal se je samo nad cesarišnim molkom in jo je prosil, da naj mu sporoči novice o sinu.

Marija Luiza se je tisti večer vrnila v Schönbrunn zelo slabe volje. Vse, kar jo je spominjalo na moža, jo je jezilo. Vedela je, da si mora marsikaj očitati. Prav tako jo je jezilo, da so Napoleonovo pismo mogli vsi prebrati. Če ne bi bila obljubila, da bo odgovorila, bi tega gotovo ne storila, ker bi jo to zopet vznemirilo in prillilo olja na žgoč plamen njene vesti. Zato se je predvsem potrudila, da bi zadržala notranji glas. Nikakor ni mogla pozabiti, da je Napoleonova žena in da bi morala skrbeti za svojega otroka. Pozabljala je na svoje dolžnosti soproge in matere, grešila je proti možu, kateremu je obljubila zvestobo in ta mož jo je od daleč spominjal na njene vezi in dolžnosti do malega kralja, ki terja zase ljubezer, ki ga je mati dolžna edinemu sinu.

(Dalje.)

Drobne novice

Zlatomašnik Mihael Klančnik C. M.

V nedeljo, dne 19. t. m., na praznik sv. Vincencija Pavelskega, bo opravil v cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani svojo zlato mašo g. misijonar Mihael Klančnik. Gospod zlatomašnik je bil rojen dne 21. avg. 1864 v Zrečah pri Konjicah na Štajerskem. V mašnika ga je posvetil leta 1892 v Gradu škof Zverger. Po svoji novi maši je g. Miha prav goreče misijonaril. Premisijonaril je vse slovenske dežele in bil na mnogih misijonih v Venezueli in v Prekmurju, saj je opravil v svojem misijonskem delu preko štiristo misijonov, da duhovnih vaj za razne stanovne niti ne omenjamo. Bil je nastavljen dolgo let v ljubljanski misijonski hiši in potem pri Sv. Jožefu nad Celjem. Leta 1920 je bil nastavljen na miremskem Gradu in misijonaril po štirih škofijah do leta 1935, ko je prišel zopet v Celje, kjer je ostal do Velike noči leta 1941, ko je prišel spet nazaj v Ljubljano. Kljub svojim 78 letom je še čvrst in žil in je še do izbruhov vojne prav marljivo hodil po misijonih. Kolikim dušam je prinesel v svojih petdesetih mašniških in misijonskih letih mir in tolažbo! Hvaležni so mu in prosijo Boga, naj ga ohrani še mnogo let.

Koledar

Petek, 17. julija: Marijina ponižnost; Aleš, spoznavalec; Leon IV., papež; Marcelina, devica; Donata, mučenica.

Sobota, 18. julija: Kamil, spoznavalec in ustanovitelj reda; Simforosa, mučenica; Friderik, škof in mučenec; Arnulf, škof; Gundena, devica in mučenica.

Novi grobovi

† V Polhovem Gradu so dne 13. julija pokopali g. Jakoba Trobea, bivšega davčnega uradnika v Krškem, ki je umrl po dolgi bolezni. Bil je zelo skrben družinski oče. Zapuščila mlado vdovo — dva otročička v starosti 2 let in 6 mesecev. Pokoj njegovi duši. Zalujočim naše iskreno sožalje.

Osebnostne novice

— Poroka. V soboto sta se poročila v cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani gđ. dr. Anka Polec, hčerka vseučiliškega profesorja dr. Janka Poleca ter g. Vlado Fajfar, sodni pripravnik v Ljubljani. Novoporočencema iskreno čestitamo in jima želimo obilo blagoslova v novem življenju.

Spremljajte borbo, ki ustvarja novo podobo Evrope. To storite najlažje s pomočjo našega

Stenskega zemljevida Evrope

ki ga je napravil dr. Valter Bohinec. Ceno smo izredno znižali in velja le 15 Lir

Zalozba:

LJUDSKE KNJIGARNE V LJUBLJANI
Pred Škofijo 5 in Miklošičeva cesta 5

državljanstvo (domovnica); dovršeni 4 razredi ljudske šole; prednosti imajo one z dovršeno meščansko šolo ali s 4 razredi srednje šole; popolno duševno in telesno zdravje; npravnstveno spričevalo; popis doseadanega življenja in dela. Prošnjo je spisati lastnorčno in ji priložiti navedene dokumente. Učenke praviloma stanujejo v internatu. Notranje gojenke plačujejo po 300 lir mesečno za šolnino in oskrbo v zavodu. Zunanje gojenke plačujejo mesečno 100 lir šolnine. Vsaka gojenka mora ob sprejemu v šolo položiti 100 lir kavicje za poravnavo eventualne škode, ki bi jo napravila na zavodnem inventarju. Prva dva meseca v šoli se štejeta kot začasno šolanje. Potem opravljajo gojenke izpit iz gradiva, določenega za to dobo. Morajo pokazati nagnjenje za poklic in materinski poklic. Po dovršeni strokovni šoli se diplomirane otroške negovalke nameščajo v domovih za dojenčke, dečjih zavetiščih, otroških bolnišnicah, v zasebni službi in v rodbinah.

— Pretrane vesti o fiziovi uši. V javnosti so se raznesle neke vesti, da je fiziova uš letos uničila skoraj vso letino fizola, tako da fizol niti cveteti ni mogel. Te vesti so očitno pretirane. Res se je pred mesecem dni pojavila fiziova uš v velikih množinah na fiziovih nasadih v Posavju, severno Ljubljane in pa po nekih predelih Dolenjske ter Notranjske. Na Ljubljanskem barju, kjer so letos zasadili prav mnogo fizola, pa uš letos še daleč ni nastopila v taki množini kakor lani. Huda zima in hladna spomlad sta bili v tem oziru zelo koristni, da se, enako kakor drugi škodljivci, tudi fiziova uš ni preveč razpasla. Povrh tega pa je vroče poletje večkrat prekinil dež, ki je temeljito spral fiziove uši. Mi smo v več zaporednih člankih svetovali gojiteljem fizola, naj kot izvrstno sredstvo uporabljajo tobačni izvleček, dve žlici na liter vode, ter naj ga razpršujejo po fiziovih nasadih. Kdor nas je ubogal, ima sedaj lepo cvetočo in zdrav fizol. Dobro je tudi dodati tobačnemu izvlečku nekoliko mazavega mila, kar res pripomore k temeljitemu uničenju uši. Trosenje pepela po fiziolem listju ne pripomore k uničenju uši, temveč uš samo ovira pri razmnoževanju, kar je tudi važno. Fiziova uš napada tudi bob. Ne ravna prav, kdor ščiplje vršičke bobovih rastlin, saj si s tem prikrajša pridelek. Bolj pametno ravna, kdor tudi bob škropi z raztopino tobačnega izvlečka.

— Obsojen konjski tat. Pred malim kazenskim senatom v Ljubljani je bil v sredo obsojen 25 letni samski mlinar Jože Drglin iz Stranske vasi pri Grosuplju na 5 mesecev in 15 dni strogega zapore zaradi zločina tatvine. V družbi nekega pomagaja je ponoči 25. maja lani vdrl v zaklenjen hlev posestnika Jerneja Kamnarja v Paradišju ter mu odpeljal do 5000 lir vredno kobilu, ki mu jo je izročila grosupeljska občina namesto vola, ki ga je bil moral izročiti bivši jugoslovanski vojski. Jože Drglin je zasnoval še drugo sleparijo. Nekemu okoliškemu trgovcu je prodal 128 pločevinastih škatlic za kremo »Ilirijo«. V škatlicah je bila le tenka plast prave kreme za čevlje, spodaj pa je bila navadna ilovica. Dobil je za to kremo Drglin 145.90 lir.

Ljubljana

1 Kongregacija gospodičen pri sv. Jožefu. Sv. maša za pok. članico gđ. Schubert Pavlo bo v petek, 17. t. m. ob 7. Pred sv. mašo je govor, zato pridite točno ob pol 7.

1 Sprejemni izpiti za I. razred gimnazije. — Tečaj je priprava iz predmetov: slovensčina, računstvo, zemljepis, zgodovina, prirodopis — se prične 27. t. m. Prijavljen je vsak dan od 9—12 v Trgovskem domu, Gregorčičeva 27, pritrilje. — Ukovina zmerna, pouk temeljit.

1 Premiera Dario Niccodemijeve tridejanske komedije »Učiteljica« bo v soboto, 18. t. m. izven abonmaja. Delo je sentimentalnega značaja s primere komike, godi se v podeželskem okolju in riše usodo učiteljice, ki živi odvojeno od vsakršne družbe. Iskanje njenega otroka ji je življenjski cilj, h kateremu ji pripomore njen prvotni nasprotnik, ki ji postane najboljši prijatelj. Glavni vlogi bosta igrala Elvira Kraljeva in Vl. Skrbinšek, delo je zrealiziral Jože Kovič.

1 Zadnja abonetska predstava v Operi bo uprizoritev Verdijevega »Trubadurja« pod muzikalnim vodstvom dirigenta Antona Nefata in v

latinsčini ter je legenda o sv. Vavlavu iz XIV. stol. Iz tega zbornika slikanih legend sta zdaj zbrala Matječek in Samal tri legende o čeških patronih ter jih izdala v lepi, monumentalni knjigi z vsem znanstvenim aparatom ter s prevodi in literarno zgodovinskimi pripombami Boh. Rybka. Natančno razbirata nošo upodobljenec ter jo primerjata zgodovinski resnici. Noša in umetnostni način likov — vse kaže na delo gotske dobe. Izdajateljica sta tudi mnenja, da so te slike v knjigi postale temelj za razne freske teh legend po čeških cerkvah.

Knjigo je češka kritika sprejela z velikim odobravanjem ter je našla velik odziv tudi med občinstvom, ki danes rado sega po dokumentih stare češke dobe ter še celo po dokumentih češkega katolištva in njega stare kulture, tako literarne kakor likovne.

Knjiga o heraldiki. Znani češki potomec starega češkega rodu knezov Schwarzenbergov, tridesetletni knez Karel Schwarzenberg, ki se je mnogo udeleževal v katoliških akademskih krogih ter v javnosti, je izdal lepo knjigo o heraldiki (Heraldika str. 235). V uvodu imenuje vedo o heraldiki, o plemiških grofih, znanost in umetnost hkrati, »kajti heraldika je veda o znakih, učenje o njih in njihovih zgodovini, umetnost pa je — ustvarjati te znake. In zato spada veda o njih k zgodovinski disciplini pa tudi likovno zgodovinski.« — Knez Schwarzenberg je znani zgodovinar, ki je napisal že mnogo zgodovinskih razprav v razne katoliške revije (Rozmah, Rad itd.). Izmed doslej izišlih čeških knjig o heraldiki (Kral, Kolaf-Sedlaček, arh. Storm) je to knjigo kritika spoznala za daleč najboljšo. Je bogato ilustrirana z risbami in fotografijami, kar je lepo grafično opremil in uredil znani arch. Břetislav Storm. Izdala je knjigo katoliška založba »Všehrad«.

Popravek. Med več tiskarskimi napakami v oceni Likovičeve knjige Svetlinje nad Barjem naj se popravi največja: namesto »nesrečni veščniki — leteti krokerjje« naj se bere: »nesrečni veščniki — leteti brodarjje« (ta »nesrečni veščnik« je namreč Bergamuc, v barjansko folkloro prenesen wagnerjevski sleteči Holandec).

KUPUJTE KNJIGO

BAJ GANJO

neverjetno zgodbo o sodobnem Bolgaru
Dobite jo po vseh knjigarnah in trafikah.
Stane le 6 Lir.

Kmalu bo izšel v »Slovenčevih knjižnicah«
zgodovinski roman

KNEZ MARKO

režiji Cirila Debeveca. Zasedba partij bo sledeča: grof Luna Janko, Leonora Heybalova, Azucena Golobova, Manrija Franci, Ferrando Fetrovič, k. g. Ines Polajnarjeva, Ruiz Kristančič. Opera ima štiri dejanja, libreto je napravil Salvadore Cammarano.

1 Drž. učiteljske v Ljubljani — vladna. Ravnateljstvo drž. učiteljske v Ljubljani sporoča staršem vladniških učencev in učenk, da učencem in učenkam ni treba priti dne 17. in 18. t. m. v šolo zaradi praktičnih diplomskih zastopov, pač pa prositi ravnateljstvo vse starše, da pošljejo svoje otroke v torek, dne 21. t. m. ne na Ledino, kakor je bilo rečeno, ampak v Lichtenurnov zavod (Ambrozov trg) v naslednjem redu: 1. Učenci, deške vadnice naj pridejo ob 7.45 (tri četrti na 8) na dvorišče omenjenega zavoda, od koder jih bodo gg. učitelji peljali v učilnice. Praktični nastopi bodo v razredih deške vadnice trajali od 8 do 10.30, na kar dobijo učenci letna spričevala. 2. Učenke dekleške vadnice naj pridejo na dvorišče Lichtenurnovega zavoda ob 10.30. Nastopi bodo od 10.45 do 12.20, na kar dobijo učenke svoja letna spričevala. — Ravnatelj.

1 Poletni jezikovni tečaji italijanščine, nemščine za začetnike in spretnejše, za odrasle posebej, ugodno za vse, ki se žele hitro in praktično naučiti teh jezikov (kot n. pr. za gospodinje, obrtnike, pomočnike (-ce) itd.), ob ponedeljkih, sredah, petkih. Dopoldanski tečaj od 9—10, popoldanski od pol 3 do pol 4, večerni od 6—7. — Trgovski učni zavod, Kongresni trg. Prijavljanje dnevno od 9—12. Tudi Gregorčičeva ulica 27, pritrilje.

1 Knjigovodstvo, korespondenco, trgovsko računstvo, stenografijo in vse trgovske predmete poučujemo (dvomesečni tečaj). Prijave vsak dan od 9 do 12. Trgovski dom, Gregorčičeva ulica 27, pritrilje. Priporočljivo posebno za tiste, ki se nameravajo vpisati v trgovsko šolo ali akademijo, kot tudi za one, ki žele razširiti svoje znanje.

1 Mesec julij ima 31 dni. Neki naš naročnik se je obrnil na nas z vprašanjem, kolikšno količino živil ima trgovec dolžnost oddajati na živilske nakaznice v mesecu juliju. Pripetili so se namreč meseca maja taki primeri, da so nekateri trgovci napačno tolmačili uredbo o živilskih nakaznicah ter strankam dajali racionirana živila samo za 30 dni, čeprav ima mesec maj 31 dni. Gospodinje se umevno boje, da bodo trgovci počeli tako tudi meseca julija, ki ima prav tako 31 dni. Informirali smo se na pristojnih mestih, kako naj trgovci opravičujejo to početje. Odgovorili so nam, da dobe trgovci nakazana živila za mesec julij za vseh 31 dni in kdor strankam odtrga živila za en dan, postopa protipostavno ter je kazniv. Dosedanja sodna praksa v naši pokrajini kaže, da so v podobnih primerih trgovci ostro kaznovani.

1 Rahel dež ponoči. V sredo popoldne se je nebo malce zoblaciilo. Padlo je tu in tam nekaj kapljic. Ponoči od 22.55 pa tja do 4.20 v četrtek zjutraj je lahno deževalo, tako da so bile v mestu ceste in ulice primerno poškopljene. Padlo je v tem času do 1.5 mm dežja. V prvi polovici julija je bilo celotno 38.6 mm dežja. Tudi julij, kakor vse kaže, bo zelo suh in reven na dežju. V sredo je bila dosežena najvišja dnevna temperatura +21.2° C, v četrtek zjutraj pa je bila najnižja jutranja temperatura +12.4° C. Barometer je dosegel 765.5 mm, dvignil se je nekoliko od srede do četrta zjutraj.

Naznanila

LEKARNE. Nočno službo imajo: mr. Leustek, Resljeva c. 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12 in mr. Komotar, Vič-Tržaška cesta.

GLEDALISCE. Drama: Petek, 17. julija: Zaprtje. — Sobota, 18. julija ob 17.30: »Učiteljica«. Premiera. Izven. Cene od 15 lir navzdol. — Nedelja, 19. julija ob 17: »Kovarsvo in Ljubzen«. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol.

Opera: Petek, 17. julija: Zaprtje. — Sobota, 18. julija ob 17: »Krispin in njegova botrac. Red A. — Nedelja, 19. julija ob 16: »Madame Butterfly«. Izven. Gostovanje Zlato Gjunjenceve in Elze Karlovice. Znižane cene.

RADIO. Petek, 17. julija: 7.30 Poročila v slovensčini — 7.45 Lahka glasba — 8 Napoved časa — Poročila v italijanščini — 12.20 Orkester vodi dirigent Segurini — 12.40 Koncert gramla »Ljubljana« — 13 Napoved časa — Poročila v italijanščini — 13.15 Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovensčini — 13.20 Narodne romane in pesmi — 13.30 Komorna glasba — 14 Poročila v italijanščini — 14.15 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Sijanec — Lahka glasba — 14.45 Poročila v slovensčini — 17.15 Koncert violinista Leona Pfeiferja, pri klavirju Marijan Lipovšek — 17.35 Četrta ure za tvrdo »Nizardoo« — 17.50 Pisana glasba — 19.30 Poročila v slovensčini — 19.45 Lahka glasba — 20 Napoved časa — Poročila v italijanščini — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovensčini — 20.30 Vojške pesmi — 20.45 Simfonični koncert vodi dirigent Cesare Nordio — v odmoru: Predavanje v slovensčini — 22 Zanimivosti v slovensčini — 22.10 Orkester vodi dirigent Segurini — 22.45 Poročila v italijanščini.

POIZVEDOVANJA. Zrubil se je kratkodlaki pes (ris) sivo-rjavave barve. Najditelj se naproša, da odda listega profi nagradi na naslov: Bogataji, nebotičnik, 8. najstropje.

Izpuščena je bila od živilskega trga do vogla Ljudske tiskarne na Poljanskem nasipu denarnica z vsoto denarja in oblačilna izkaznica ter 2 nakazili za drva. Pošten najditelj naj odda v upravi »Slovenca«.

Iz Gorizije

Korajzen fant je rešil potapljačega se dečka. Mladenič Ivan Mrakič iz Hotedršice se je vozil s kolesom po državni cesti proti S. Luciji. Ko je kolezaril skozi Sottosella je nenadoma zaslišal obupne klice na pomoč. Sluteč, da gre za kakega nesrečnika, ki se bori v Isonzinih valovih za življenje, je hitro skočil po bregu nizdol do reke in opazil sredi vode dečka, ki se je potapljal. Ne da bi pomišljal, se je pognal v vodo in s par krepkimi sunki priplaval še pravočasno do dečka. Potegnil ga je iz nevarnosti in ga spravil na breg. Sletni Stanko, tako se deček imenuje, vse življenje ne bo pozabil na svojega korajžnega rešitelja in bo tudi pri kopanju v hladnih valovih naše brhke gorske reke bolj previden.

V enem popoldneva je zahtevala Isonzo dve žrtvi. V petek, 10. julija popoldne je ugrabila naša poskočna, pa hladna hič plamin kar dve mladi življenja. V bližini mosta železnice se je kopala skupina dijakov. Zadušna vročina zadnjih dni je naravnost silila ljudi v osvetočje valove. Med dijakje je bil tudi 18letni gimnazijec Karel Guaccarini, sin železniškega uradnika. Bil je na glasu kot dober plavac in se je večkrat

kopal. Tudi to popoldne je preplaval reko, ki je na tem mestu široka in se je po kratkem oddihu hotel vrniti k svoji družbi. Bil je priplaval do sredine, so mu vsled slabosti nenadoma odpovedale moči in je izgubil v valovih, ki so na tem mestu globoki. Ko so tovariši vsi prepadeni opazili, da ga ni več na površju, so zaslutili nesrečo in hiteli na pomoč. Bilo pa je vse prepozno. Šele ognjegašci so kako uro pozneje izvlekli mrtvo truplo nesrečnega mladeniča iz vode. — V bližini Solcane je skupina vojakov prala v reki svoje perilo. Med njim je bil tudi 28letni Ozvald Ganizin. Ko se je med pranjem sklanjal nad vodo, se mu je vsled omotice zavrtelo v glavi in se je prevrnil v globino. Tovariši so takoj priskočili na pomoč in so reveža potegnili na suho, bilo pa je prepozno, kajti siromak se je bil v vodi zadušil.

Iz Hrvaške

Nov poveljnik hrvaškega orožništva. Za novega poveljnika hrvaškega orožništva je imenovan ustaški major Pečnikar.

Prvi hrvaški rudarski nadzorniki. Te dni je končal pouk na lansko leto ustanovljeni nižji rudarski šoli v Varaždinu. Diplome so dobili vsi absolventi te šole, ki so obenem prvi rudarski nadzorniki, ki so dobili potrebno strokovno izobrazbo na Hrvaškem.

Število zavarovanih delavcev in privatnih namencev je bilo letos meseca marca na Hrvaškem 220.962, od tega 153.703 moških in 87.249 žena.

V Zagrebu so pričeli zidati poslopje za potrebe Ekonomsko-komercialne visoke šole. Stroški za postavitev nove palače so določeni na 35 milijonov kun.

Iz Srbije

V Belgradu je po daljšem bolehanju umrl gledališki igralec Srboljub Het.

Organizacija srbskega poštnega ministrstva.

Na predlog srbskega poštnega ministra je srbska vlada predpisala uredbo o organizaciji tega ministrstva. Po tej uredbi je srbsko poštno ministrstvo razdeljeno na pet oddelkov in sicer na obč. poštni, brzojavno-telefonski, ekonomski in kontrolni oddelki. Kot posredovalni organ obstoja v ministrstvu tudi še poštno-telefonsko-brzojavni svet. V poštne ministrtvu je sedaj tudi ambulanta za brezplačen zdravniški pregled obtelega poštnega osebja. Po novi uredbi o organizaciji poštne službe v Srbiji obstojajo na sedanjem srbskem ozemlju štiri poštne ravnateljstva, ki imajo svoje sedeže v Belgradu, Nišu, Čačku in Petrogradu za področje Banata. Z nove uredbe bo prevedeno na nove prejemke tudi poštno osebje.

Medicinska fakulteta belgrajskega vseučilišča razpisuje za svoj medicinski, veterinarski in farmaceutski otdsek natečaj za 19 docentov, 51 asistentov z urejenimi položajem, 28 asistentov-dnevničarjev, 5 asistentov-volonterjev in 8 honorarnih profesorjev.

Dolgin - Debeluh - Ostrogled

Risbe ROM — Besedilo po K. J. ERBENU

28.

OSTROGLED POBERE ZRNA, SI ZAVEZE OČI IN PODA KRALJEVICU — CISTO ZLATO, KI JE BILO V SKALI.

29.

»DOGLEJ, OSTROGLED, KAKO DALEČ JE SE DO ZELEZNEGA GRADU?« — »LETO DNI, A Z DOLGINOM PRIDEMO SE DANCES K VECERJI, KI JO ZE — PRIPRAVLJAJO.«

KULTURNI OBZORNIK

Kulturni drobž

Gregorčičeva pesem v italijanskem prevodu. V zadnji številki rimske revije Meridiano di Roma 12. julija t. l. je izšel nerimani, a metrični prevod znane Gregorčičeve pesmi »Nazaj v planinski raj!«, ki se začne: Alito oro sotto la vite... Znani refren pa: Zakaj nazaj? Nazaj v planinski raj? pa se glasi: »Perche di nuovo? — Di nuovo al paradiso alpino!« Prosti prevod je delo prof. Bartolomeja Calvija.

Legende o čeških patronih v knjigah s podobami v XIV. stoletju. Znana češka umetnostna zgodovinarja A. Malejček in J. Samal sta izdala pod gornjim naslovom zanimive stare podobe čeških svetnikov sv. Vavlava, sv. Prokopa in sv. Oldřicha, ki se nahajajo v knjigi podob Liber pictus iz prve polovice XIV. stol. Ta knjiga podob je nastala tedaj, ko so se legende o čeških svetnikih, ki so nastajale že v X. stol. (kakor je dognal zgodovinar Pečak za Kristijanovo legendo o sv. Vavlavu), tako popularizirale tudi v svetu, da so slikarji tistega časa izdajali samo njih likovni potek z okrajanimi tekstom. Najstarejša taka knjiga podob iz svetniških legend v Evropi, je tako imenovana Bible imagie iz časa Ludvika Svetega (iz polovice XIII. v.) ter Pealterij kraljice Marije, ki je v Britanskem muzeju (pisan pred l. 1322.). Ta knjiga s slikami vodi k češki slikani izdaji svetega Pisma, k tako imenovani Velislavovi Bibliji. Ta ima 130 listov ter je k njej pridana tudi legenda o sv. Vavlavu v fragmentu. Podobna knjiga pa je Liber depictus (iz prve polovice XIV. v.), ki je bil včasih last krumlovskega samostana, pa je sedaj v dunajskem arhivu, ter ima velik literarno zgodovinski in umetnostno zgodovinski pomen. Prvi del vsebuje sveto pismo ubogih, drugi pa ciklus legend, katerim stoji na čelu legenda o sv. Vavlavu, sv. Ljudmili, Sv. Oldřichu itd. Tekst je preveda v

Miklova Zala

SPISAL DR. J. SKET

RISAL E. GODEC

286.

Pri teh besedah je zapustila Almira naglo očeta. Za skalo skrita je še opazovala, kaj počenjajo turški vojaki z njim. Surovo so prišli njenega očeta, da je stokal pod njihovimi rokami, ter ga z drugimi ranjenci položili na nosila. Vse so odnesli proti turškemu taboru.

287.

Almira je nato splezala navzgor na rob one skale, kjer je stala preje in od koder se je spustila v prepad. Gledala je v prepad, kako odnašajo Turki njenega očeta, in strmela še potem, ko se zdavnaj izginiili njenim očem. Vsa se je predala maščevalnim mislim in naklepom, kako uničiti svojo nasprotnico.

288.

Ko se je zdanilo, je Zala našla Almiro, še vedno naslonjeno na skali in strmečo nekam predse. Ustrašila se je prikazni. Bila je bleda in se je tresla kot šiba na vodi; oči so bile napete, ustne in roke okrvavljene, lasje so ji padali po čelu. Bila je kot človek, ki hoče moriti.

ŠPORT

Zapovedi,

ki jih morajo imeti vodni tekmovalci v »malem prstu«

Redkokdaj čitamo, da imajo športniki, ki se ponasajo z nadpovprečno močjo, izurjenostjo in srčnostjo, tudi svoje dolžnosti. Ni vse opravljeno s tako imenovanim viteškim obnašanjem. O planincih je znano, da je reševanje ponesrečencev nekaj, kar je samo po sebi umevno. Prav iste dolžnosti pa imajo tudi plavalški tekmovalci napram tistim, ki jih doleti nesreča na vodi. Reševanje pa je navadno združeno s tveganostjo. Radi tega je potrebno, da se tekmovalci urijo tudi v reševanju in da imajo v malem prstu naslednja navodila za reševanje iz vode:

1. Pomislite, da je uspešno reševanje možno le tedaj, ako si pri izvrševanju svoje viteške dolžnosti popolnoma mirni in če znaš gospodariti s svojimi močmi.

2. Bodi previden! Vsaka nepredvidnost je lahko usodna za te in za človeka, ki ga rešuješ.

3. Kadar slišiš klic »na pomoč«, preudari, kako in s katere strani bo pomoč najuspešnejša. Če ugotoviš, da je nekdo klical na pomoč za žalo, preskrbi za kazen, ki bo delovala vzgojno kakor na dotičnika, tako tudi na druge!

4. Navadi se reševalnih in osvobodilnih prijemov. Leto za letom jih ponavljaj, da boš vselej in povsod uspešen reševalec.

5. Pred reševanjem se hitro sleci, da boš v vodi okretnejši. Ne misli, da te oblika na vodi nosi. Preveč vpija vodo in te ovira pri plavanju, čevlje pa boš čutil kakor uteži, ki te vlečejo dol.

6. Potapljaščemu se približaj od zadaj. Ne spuščaj se z njim v borbo, zakaj moč boš rabil za njegov transport k obrežju.

7. Če ne obvladaš mojstrsko osvobodilnih prijemov in če je ponesrečen močnejši od tebe, se mu ne približuj, dokler udarja v smrtnem strahu okrog sebe. Šele ko se je umiril, se mu približaj in ga reši.

8. Pomni, da nezavesten utopljenec še ni mrtev. Tudi, če leži pod vodo že 15 minut in več, obstoja še možnost rešitve.

9. Često zavisi končni uspeh reševanja od prve pomoči, to je od čiščenja dihalnih organov in umetnega dihanja. Zato se moraš navaditi ravnanja z utopljenecem tudi potem, ko si ga potegnili iz vode.

10. Glede prve pomoči pomni: pošlji takoj po zdravnika, medtem pa očisti zunanje dele dihalnih organov in prični z izdatnim umetnim dihanjem.

Skoraj vsakemu športniku se nudi v življenju priložnost za reševanje iz vode. Preprečiti nesrečo in rešiti človeka smrti v hladnih valovih,

je nekaj tako velikega, da presega vsako in še tako slavno zmago na olimpijskih tekmah!

2500 vstopnic za nogometno tekmo med Nemci in Bolgari so si rezervirali nemški vojaki. Kakor smo že poročali, bo ta prireditvev v nedeljo 19. julija v Sofiji.

Andersson je izenačil Haeggov svetovni rekord, iz Stockholma poročajo, da je izenačil Arne Andersson Haeggov svetovni rekord v teku na angleško miljo. Dosegel je točno isti čas 4 min. 6,2 sek. Haegg sam pri tej točki ni nastopil, pač pa je skušal rušiti švedski državni rekord v teku na 800 m (Erik Ni 1:50,4 min.). Bil pa je prepočasen in je dosegel samo 1:52,8 min.

Redka, kakor bele vrane, prihajajo športna poročila iz oddaljenega zamejstva, tu pa tam pa le kaj ujamemo. Tako čitamo, da se tudi Španci z uspehom udeležujejo v lahki atletiki. V teku na 5000 m je postavil Gregorio Roja nov državni rekord v izvrstnem času 14 min. 53,6 sek.

Rudolf Harbig je spet na tekalšču. Za nastope na srednje proge najbrže še ni v formi, pač pa se uveljavlja za uvod med sprinterji. Na pokrajinskem prvenstvu okraja Južni Hannover je zmagal v teku na 100 m z 10,9 sek., na 200 m pa s 23,0 sek.

Šport v kraljevski hiši

Znano je, da z vsvo vremo goji razne vrste sporta tudi več kronanih glav. Med te spada tudi sedanji bolgarski car Boris, ki ima posebno veselje do vožnje lokomotiv. Radi tega je med bolgarskimi železničarji, ki imajo v njem svojega zaščitnika, posebno priljubljen. Ko je te dni bolgarska železniška uprava dobila iz Nemčije novo najmodernejšo lokomotivo, so jo po prevzemu preizkušali na bolgarskih železnicah. Pri preizkušnji je bil navzoč tudi car Boris, ki se je takoj povzpел nanjo ter jo je potem sam vodil na prvi vožnji. Čeprav so na lokomotivi vsi bakreni deli nadomeščeni z raznimi nadomestnimi kovinami, lokomotiva brezhibno deluje ter razvija veliko hitrost.

Franchet d'Esperey — umrl

Prejšnjo sredo je umrl v 86.letu starosti v mestu Torbes franc. maršal Franchet d'Esperey. Pokojni francoski maršal se je rodil 25. maja 1856 v Mostaganemu kot sin francoskega oficirja ter je tudi sam postal leta 1876 oficir v francoski afriški armadi. Kot tak je pozneje prebil več let v vojaški službi v posameznih francoskih kolonijah. Leta 1900 je bil tudi na Kitajskem. Leta 1913 je prevzel kot general poveljstvo nad prvimi francoskim armadnim zborom. V zadnji svetovni vojni je igral veliko vlogo v znameniti bitki pri Marni,

za katero je izdelal tudi vse načrte, kar je sam priznal leta 1931, s čimer je precej zasenčil slavo nekaterih drugih francoskih vojaških veličin, ki so si pripisovale in lastile zasluge za uspeh omenjene bitke. Prav tako veliko vlogo je pokojni Franchet d'Esperey igral tudi v znani solunski bitki ter pri ostalih vojaških akcijah na Balkanu.

Po končani zadnji svetovni vojni je bil generalni inspektor vseh francoskih afriških čet ter je bil leta 1921 imenovan tudi za francoskega maršala in člana vrhovnega vojnega sveta. Bil je tudi član francoske vlade.

Mali oglasi

Prodamo

Žimo za modroce

vseh kvalitet kupite najugodnejše pri »ZIMA« Jager Milan, prva ljubljanska mehanična predilnica žime, trgovina Sv. Petra c. 17, tel. 20-42. Predilnica Fu tna, tel. 20-45.

U najem

Gostilno

na prometni točki oddam zaradi odpotovanja. Naslov v upravi pod št. 4129

Razno

Razne prošnje

in druge prevode v italijanski in nemščini sestavlja strokovnjak. Vprašati na tel. 23-67. r Ljubljana.

Beli luk srebrnjak

je najranjiva, zelo čislana čebula. Sejemo jo od junija do septembra. Prezimi brez pokrivanja. V rani pomladi napravi za prst debele, poru podobne rastline. Večji del se je porabi v nezozorelem stanju. Kar jo nismo porabili, pa dozorj meseca maja v srednje debelo čebulo. Sever & Komp., Ljubljana.

Bernik Luka

strokovnik drž. železnic v p.

15. t. m. predviden s tolažili sv. vere. Pogreb blagega pokojnika bo v petek, 17. julija 1942, ob 4. uri popoldne z Zal, kapele sv. Frančiška, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 15. julija 1942.
Globoko žalujoča žena IVANA rojena ZUPANC in sorodstvo.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

Predstave ob delavnikih ob 16 in 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

Slava in beda slavnega umetnika

Strast

Barbara Stanwyck, Adolphe Menjou, William Holden itd.

KINO UNION - TEL. 22-21

Film neomajanega tovarišstva, globoke požrtvovalnosti, film iz dijaškega življenja

Gangsterjev sin

V glavni vlogi: Jackie Cooper

KINO SLOGA - TEL. 27-30

Izredno zanimiv film globoke in pretresljive vsebine

Trgovec s sužnjami

Annette Bosh — Enzo Fiermonte

KINO MATICA - TEL. 22-41

Sobe

Jstejo:

Opremljeno sobo

s posebnim vvhodom išče uradnica bolj v središču mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod: »Dobra plačnica« št. 4127.

Stanovanja

Jstejo:

Enosobno stanovanje

s posebnim vvhodom išče akademičarka približno v središču mesta. Naslov v upravi »Slov.« pod »Plačnica« št. 4128.

Giovanni Verga:

18

Tone Nevolja

Roman.

»Vi molčite, ko ničesar ne veste!« se mu je odrezala Zuppidda. »To so naše stvari. Dekleta se omože tako ali tako, če ne vam ostanejo na trebuhu kot stare ponve.«

»Kakšna možitev! Sedaj, ko je prišel rubežnik!« Tedaj mu je Zuppidda zasadila roke v obraz:

»Ali ste vedeli, da bo moral priti rubežnik? Vi vedno zvonite po toči, toda enega prsta, enega samega prsta ne znate zgeniti. In končno, rubežnik ne žre ljudi.«

Resnica je, da rubežnik ne žre ljudi, toda Nevolje so bili, ko da jih je vse hkrati udarila kap. Sedeli so v krogu na dvorišču, gledajoč si v obraz in tisti dan, ko jih je obiskal rubežnik, v hiši Nevolj niso sedli k mizi.

»Primojduha! Vedno smo kot piščeta v predivu in zdaj pošiljajo rubežnika, da nam zavije vrat,« je vzkljnil Tone.

»Kaj bomo napravili?« je dejala Dolginka. Gospodar Tone tega ni vedel, toda končno je vzel v roko kolkovani papir in je s starejšima nečakoma odšel obiskat strica Križa, da bi mu dejal, naj si vzame »Previdnost«, ki jo je mojster Boštjan pravkar zakrpal in ubožu se je glas tresel kot takrat, ko mu je umrl sin Boštjanec. Jaz ničesar ne vem,« mu je odgovoril Le seni zvon. »Jaz nimam pri tem nič več opraviti. Prodal sem svoj kredit Gosji nogi in morate z njim stvar opraviti.«

Čim jih je Gosja noga zagledal, kako so prihajali v procesiji, se je pričel praskati po glavi. »Kaj hočete, da napravim?« je odvrnil. »Siro-mak sem in potrebujem oni denar in s »Previd-

nostjo« ne vem kaj početi, ker to ni moj poklic. Toda če hočete, stric Križ, vam bom pomagal, da jo prodaste. Takoj se vrnem.«

Tisti ubožci so ostali tam, da bi čakali, sedeli na kamniti klopi in niso si upali pogledati v obraz. Metali pa so dolge poglede po cesti, kjer so pričakovali Gosjo nogo, ki se je končno pojavil, čisto počasi, toda ko je hotel, je znal urno šepati s svojo krevljasto nogo. »Pravi, da je vsa zbita, kot star čevljar. Zal mi je, toda nisem mogel nič opraviti,« je od daleč zavpil.

Tako so se Nevolje vrnili domov s kolkovanim papirjem v roki.

Vendar, nekaj je bilo treba napraviti, kajti tisti kolkovan papir tam, položen na predalno omaro, tako so čuli govoriti, bi požrl predalno omaro, hišo in nje vse.

»Tu je potreben svet tajnika dona Silvestra. Nesite mu oni dve kuri, nekaj vam bo že vedel povedati,« je svetlovala Maruzza.

Don Silvester je dejal, da ni izgubljal časa in jih je poslal k vrlemu odvetniku, doktorju Scipiniju, ki je bival v Bolniški ulici, nasproti hleva strica Krispina in ki je bil mlad, toda kar se tiče »klepetanja«, ga je imel toliko, da si je spravil v žep vse stare odvetnike, ki so zahtevali pet onz samo, da so odprli usta, medtem ko se je on zadovoljeval s pet in dvajset lirami.

Odvetnik Scipioni jih je dvakrat ali trikrat sprejel in odselovil, preden je načel njihovo zadevo. Najlepše je pa bilo, ker so vsi hodili v procesiji, drug za drugim in v začetku jih je spremljala tudi Dolginka s punčko v naročju, da bi jim pomagala razkladati njihove lastne pravice in tako so vsi izgubljali dan. Ko pa je odvetnik prečital papirje in se mu je posrečilo, da je nekaj izvedel iz zmedenih odgovorov, ki jih je moral vlačiti »kleščami iz gospodarja Toneta, medtem ko so ostali čepeli na svojih sto-

licah in si niso upali dihati, se je iz vsega srca zasmejal in ostali so se smejali z njim, ne da bi vedeli zakaj, kar tako, da bi znova ujeji dah.

»Nič, je odvrnil odvetnik. »Nič ne morem napraviti.« In ker mu je že gospodar Tone znova govoril, da je prišel rubežnik, mu je oni dejal: »Pustite prihajati rubežnika tudi vsak dan, tako se bo hitreje utrudil plačevati stroške. Nič vam ne bodo mogli vzeti, kajti hiša je zapisana v doto in za barko bomo napravili priziv v imenu mojstra Turija Zuppidda. Vaša snaha nima nič opraviti pri nakupu volčjega boba.«

Odvetnik je še nadalje govoril, brez pljuvanja in brez praskanja po glavi, za več kot za pet in dvajset lir, tako da so si gospodar Tone in njegovi nečaki slastno zaželeli, da bi govorili tudi oni, da bi izblebetali svojo vrlo obrambo, ki jim je napejala glavo. Odsli so zmedeni in osupli od vseh svojih zahtevanih pravice in po vsej poti so prežvekovali odvetnikovo klepetanje, krilež z rokami. Ko jih je Maruzza, ki to pot ni šla z njimi, zagledala prihajati z rdečim obrazom in sijočimi očmi, se je tudi njej odvalil velik kamen s srca in zjansil se ji je obraz v pričakovanju, da bodo povedali, kaj je rekel odvetnik. Toda nihče ni odprl ust in gledali so drug drugega.

»Noe, je končno vprašala Maruzza, ki je umirala od nestrpnosti.

»Nič! Nič se nam ni bati!« je spokojno odvrnil gospodar Tone.

»Da, prav odvetnik je dejal, da se nam ni nič bati.«

»Toda, kaj je povedal?« je vztarjala Maruzza.

»Eh, on zna govoriti. Imeniten človek je! Naj bo blagoslovljenih tistih pet in dvajset lir!« »Toda naposled, kaj je dejal, naj napravimo?« Ded je pogledal nečaka in Tone je pogledal deda.

»Nič. Dejal je, da ni treba nič napraviti,« je končno odgovoril gospodar Tone.

»Nič mu ne bomo plačali, ker nam ne more vzeti niti hiše niti »Previdnosti!« ... Nič mu nismo dolžni,« je dodal Tone ohrabren.

»In volčji bob?«

»Res je! In volčji bob?« je ponovil gospodar Tone.

»Volčji bob? ... Nismo ga snedli, njegovega boba. Nimamo ga v žepu in stric Križ nam ne more nič vzeti. To je rekel advokat, da nam bo povrnil stroške.«

Tedaj je nastopil trenutek molka. Medtem pa se Maruzza ni zdela uverjena.

»Dejal je torej, da ni treba plačati,« Tone se je popraskal po glavi in ded je dodal:

»Res je, dal nam je volčji bob in treba ga je plačati.«

Ničesar ni bilo pripomniti. Zdej, ko advokata ni bilo več tam, je bilo treba volčji bob plačati. Gospodar Tone je mrmral, zmajujoč z glavo: »Tega pa ne! Tega niso Nevolje nikdar napravili. Stric Križ si bo vzel hišo, barko in vse drugo, toda tega pa ne!«

Ubojji starec je bil zmeden. Snaha pa je tiho jokala v predpasnik.

»Treba je tedaj iti k don Silvestru,« je zaključil gospodar Tone.

In v skupnem sporazumu so ded, nečaki, snaha in celo punčka znova odšli v procesiji k občinskemu tajniku, da bi ga povprašali, kako naj napravijo, da bi plačali dolg, ne da bi stric Križ pošiljal še nadalje kolkovanih papirjev, ki so žrli hišo, barko in nje vse. Don Silvester, ki se je spoznal na postave, je vprav ubijal čas z izdelovanjem kletkaste pasti, ki jo je name-raval podariti otrokom »Gospet. On ni ravnal kot odvetnik in pustil jih je klepetati in spet klepetati, nadaljujoč z vtikanjem paličic v cevke. Nazadnje je povedal, kaj je bilo potrebno: